Aktivitetskatalog til Vi lærer sprog i vuggestuen og dagplejen

Dette aktivitetskatalog er udformet med det formål at give inspiration til aktiviteter i forbindelse med indsatsen *Vi lærer sprog i vuggestuen og dagplejen*. Nynne Horn, projektleder på Vi lærer sprog og sprogkonsulent i Horsens Kommune, og Maria Kjems Christensen, praktikant, har udarbejdet dette aktivitetskatalog. Aktivitetskataloget bygger på tilbagemeldinger fra det pædagogiske personale, der har deltaget i kondition 2, 3 og 4 her i Horsens Kommune. Det pædagogiske personale blev bedt om at beskrive en aktivitet, der har fungeret særlig godt for dem og deres børn. Disse tilbagemeldinger har dermed været grundlaget for aktiviteterne beskrevet i dette aktivitetskatalog.

Aktiviteterne er inddelt efter de forskellige målord, som indsatsen arbejder med. Inden da er aktiviteter, der kan bruges under alle temaer og med alle målord beskrevet under "Generelle aktiviteter". Der er i alt 56 aktiviteter i dette aktivitetskatalog fordelt i disse grupper:

- 12 aktivitetsbeskrivelser til Generelle aktiviteter
- 10 aktivitetsbeskrivelser til Aktiviteter til tal
- 13 aktivitetsbeskrivelser til Aktiviteter til former, farver og mønstre
- 10 aktivitetsbeskrivelser til Aktiviteter til forholdsord
- 11 aktivitetsbeskrivelser til Aktiviteter til modsætningsord

Udover at aktiviteterne er inddelt efter de forskellige typer målord, er der også beskrevet, om aktiviteten er særlig god til at foregå ude eller inde, og om aktiviteten er særlig god til en lille eller stor gruppe. Hertil er der være beskrevet, hvilken aldersgruppe aktiviteten er særlig god til. Udover beskrivelsen af aktiviteten er der et afsnit om modifikationer, der beskriver mulige ændringer af aktiviteten, så den kan blive tilpasset en anden målgruppe, andre målord eller anden kontekst.

Dette aktivitetskatalog fungerer som inspirationskilde. Derfor kan man tage en aktivitet og udskifte målord, tema eller læringsmål ud, hvorefter aktiviteten kan anvendes i en anden kontekst. Vær endelig kreativ i anvendelsen af disse aktiviteter!

Inden aktivitetsbeskrivelserne, vil der først være en side med gode erfaringer, der ligeledes bygger på tilbagemeldingerne fra deltagerne i kondition 2, 3 og 4.

God fornøjelse!

Udarbejdet af
Nynne Horn, Projektleder
Maria Kjems Christensen

Gode erfaringer

Man kan tale om ugens fokusord til samling, hvor man kan inddrage en sang eller bog, der relaterer til eller inkluderer ugens målord. Relater gerne til nogle aktiviteter eller andet, som I har lavet i ugens løb i vuggestuen eller dagplejen, så børnenes dagligdag bliver inddraget i forklaringen af nye ord.

Øg sværhedsgraden i forklaringen af målordene, jo længere I har haft om ordet. Et forløb, der foregår ved samling, kunne se sådan ud for målordene over, under, foran, bagved:

Mandag:	Præsentation af målordene vha. målordskort. En voksen præsenterer ordene og viser billeder. Den voksne har taget nogle objekter med, som placeres oppe, nede, foran og bagved hinanden.
Onsdag:	I snakker om målordene, hvor der udvides på forståelsen af ordene. I taler om, hvordan den voksne i mandags viste, hvad oppe, nede, foran og bagved er. Igen har den voksne objekter med, som placeres oppe, nede, foran og bagved hinanden.
Fredag:	I taler om målordene, hvor I snakker om nogle af de aktiviteter, der er blevet lavet i løbet af ugen, som indeholder målordene. Igen har den voksne objekter med, men denne gang er det børnene, der i fællesskab skal placere objekterne oppe, nede, foran og bagved hinanden.

Når man præsenterer målordene, kan man finde objekter, der matcher målordene, og putte disse i en kuffert. Man trækker et objekt af gangen, og I skal i fællesskab finde ud af, hvilket ord det er, og finde det tilsvarende målordskort. Kufferten gør, at man vækker børnenes nysgerrighed.

Familien Tang fra Tanglopperne, Kaskelotten

Alternativt kan man fordel medbringe en figur, der præsenterer målordene. Dette kunne f.eks. være en dreng, bamse eller kasse, der altid tager udgangspunkt for præsentationen. Et eksempel er Familien Tang fra stuen Tanglopperne i vuggestuen Kaskelotten, hvor lillebror Carl altid præsenterer de nye ord gennem aktiviteter eller historier.

Under aktiviteterne er det en god ide at tage billeder. Billederne kan efterfølgende hænges op på stuen, hvor man kan tage udgangspunkt i disse i en fordybelsessamtale med børnene. Dette er specielt godt til forståelsen af målordene for følelser, men kan med fordel også bruges ved andre målord.

Udarbejdet af
Nynne Horn, Projektleder
Maria Kjems Christensen

Dialogisk læsning

[Inde, lille gruppe, alle aldre]

Du skal bruge

En bog, der passer til målordene
Små målordskort

Aktiviteten

Denne aktivitet foregår inde med en lille gruppe på ca. 3-4 børn. Man kan med fordel blande aldrene.

Præsentér først de forskellige målord vha. målordskortene. Herefter skal I læse bogen vha. dialogisk læsning.

Lav gerne denne aktivitet flere gange, hvormed børnene kan blive mere og mere inddraget i fortællingen af historien. Dette styrker også børnenes hukommelse.

Modifikation

Hvis man ønsker at udvide aktiviteten, kan man efterfølgende selv udføre historien som et teaterstykke eller tegne historien. Se evt. aktiviteten "Historiefortælling", som er beskrevet efter denne aktivitet.

Hvis man derimod ønsker at inkludere de små børn i en udvidelse af aktiviteten, kan man finde objekter, som matcher målordene. Børnene skal i fællesskab placere objekterne på de respektive målordskort, f.eks. en and bliver placeret på målordskortet for and, og en gul bil bliver placeret på målordskortet for gul.

Mål og strategier

Mål for sprogbrug	Strategier for sprog	Strategier for ihærdighed
Føre en længere samtale	Vi lærer nye ord	Vedvarende opmærksomhed
Anvende principper for turtagning	Den gode samtale	Hukommelse
Fastholde en samtale om det samme emne	Læringsstigen	Følelsesmæssig regulering
		Behovsudsættelse

Udarbejdet af
Nynne Horn, Projektleder
Maria Kjems Christensen

Historiefortælling

[Inde, lille gruppe, store børn]

Du skal bruge

Små målordskort

Aktiviteten

Denne aktivitet foregår inde med en lille gruppe på ca. 4 børn. Aktiviteten er god for de større børn.

Præsentér først de forskellige målord vha. målordskortene. I skal i samarbejde digte en historie, hvor du gennem åbne spørgsmål inviterer børnene med i digtningen. Vær opmærksom på, at I får brugt de forskellige målord for ugen. Dette kan man sikre ved at man selv har sat et tema eller en generel handling for historien inden man skal digte sammen med børnene. Dette kan f.eks. være en historie om hjorte og trolde, der bor ude i skoven, hvis ugens tema er dyr og natur og målordet hjort.

Modifikation

Hvis man ønsker at gøre aktiviteten visuel for børnene, kan man tegne historien på et spejl. Dertil skal man bruge fedtfarver, som kan tegne på et spejl og komme af igen.

Hvis man ønsker at udvide denne aktivitet, kan man opføre historien som et teater bagefter foran de andre børn.

Mål og strategier

Mål for sprogbrug	Strategier for sprog	Strategier for ihærdighed
Føre en længere samtale	Vi lærer nye ord	Vedvarende opmærksomhed
Anvende principper for turtagning	Den gode samtale	Hukommelse
Fastholde en samtale om det samme emne	Læringsstigen	Følelsesmæssig regulering
		Behovsudsættelse

Udarbejdet af
Nynne Horn, Projektleder
Maria Kjems Christensen

Dralasangen

[Inde, stor gruppe, små børn]

Du skal bruge

Små målordskort

Aktiviteten

Aktiviteten foregår inde med en stor gruppe børn. Dette kunne f.eks. være til samling. Aktiviteten er specielt god for de små børn.

I skal synge ”Drala-sangen”, hvor I skal udskifte ordene med de forskellige målord. Brug gerne de små målordskort til at snakke om målordene inden. Børnene kan skiftes til at trække et målordskort, som der skal synges om.

Modifikation

Hvis man ønsker at inddrage de større børn, kan man vælge nogle andre fagtesange, som passer til temaet eller målordene. Dette kunne f.eks. være ”I en skov en hytte lå”, der passer til temaet dyr og natur.

Mål og strategier

Mål for sprogbrug	Strategier for sprog	Strategier for ihærdighed
Fastholde en samtale om det samme emne	Vi lærer nye ord	Vedvarende opmærksomhed Følelsesmæssig regulering Behovsudsættelse

Udarbejdet af
Nynne Horn, Projektleder
Maria Kjems Christensen

Dans i rundkreds

[Inde, lille eller stor gruppe, alle aldre]

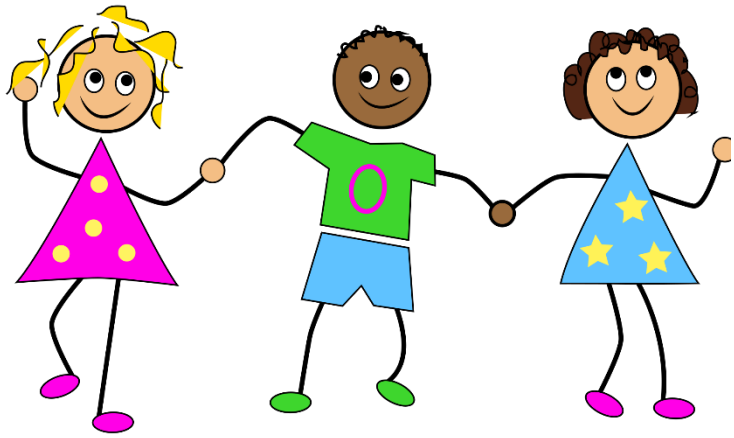

Du skal bruge

Musik
Små målordskort

Aktiviteten

Denne aktivitet foregår inde med enten en lille eller stor gruppe børn, og aktiviteten er for børn i alle aldre.

Først præsenteres de forskellige målord vha. de små målordskort. Bagefter skal I stille jer i en rundkreds. Børnene skiftes til at trække et målordskort, hvorefter de børn, der har noget med det på, skal ind og danse i midten, mens musikken spiller. Dette kunne være noget blåt tøj, kort hår, sokker, sandaler mm.

Modifikation

Hvis man ønsker at gøre aktiviteten mere kompleks, kan man undvære målordskortene som udgangspunkt for det ord, man udvælger. I stedet for kan man bede børnene finde på ting, som passer inden for ugens tema.

Mål og strategier

Mål for sprogbrug	Strategier for sprog	Strategier for ihærdighed
Fastholde en samtale om det samme emne	Vi lærer nye ord Læringsstigen	Vedvarende opmærksomhed Følelsesmæssig regulering Behovsudsættelse

Udarbejdet af
Nynne Horn, Projektleder
Maria Kjems Christensen

Stafet

[Inde, stor gruppe, alle aldre]

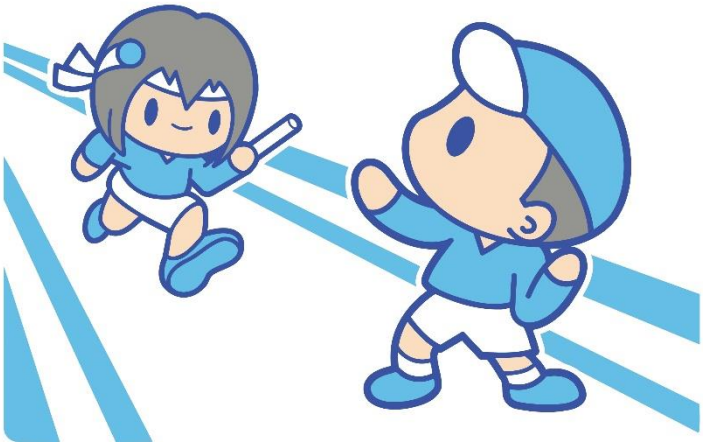

Du skal bruge

Små målordskort
Plakat

Aktiviteten

Denne aktivitet foregår inde med en stor gruppe børn, hvor aldrene skal være blandet. I skal samles tæt på målordsplakaten.

Præsentér først de forskellige målord vha. målordskortene. Disse lægges nu på gulvet med bagsiden opad. To børn skal nu samarbejde: et barn skal trække et kort, hvorefter de i samarbejde skal sige ordet. Det andet barn skal nu finde det tilsvarende billede ved at løbe hen og pege på målordsplakaten. De større børn kan hjælpe de yngre børn.

Modifikation

Hvis man ønsker at komplicere aktiviteten, kan man udskifte de små målordskort med objekter, der passer til, f.eks. en gul bil til målkortet gul. Børnene skal derefter finde det tilsvarende billede på plakaten.

Mål og strategier

Mål for sprogbrug	Strategier for sprog	Strategier for ihærdighed
Føre en længere samtale	Vi lærer nye ord	Vedvarende opmærksomhed
Anvende principper for turtagning	Læringsstigen	Følelsesmæssig regulering
Fastholde en samtale om det samme emne		Behovsudsættelse

Udarbejdet af
Nynne Horn, Projektleder
Maria Kjems Christensen

Stopdans

[Inde, lille eller stor gruppe, alle aldre]

Du skal bruge

Musik
Små målordskort
Store målordskort

Aktiviteten

Aktiviteten foregår inde med enten en lille eller stor gruppe børn. Aktiviteten er god for børn i alle aldre.

Præsentér først de forskellige målord vha. målordskortene. Herefter placeres de store målordskort forskellige steder i rummet. I skal nu danse til musikken. Når musikken stopper, skal en voksen holde det lille målordskort op, og børnene skal løbe over til det tilsvarende store målordskort.

Modifikation

Hvis I ønsker at træne børnenes hukommelse, skal I vise målordet før musikken spilles. Når musikken stopper, skal børnene stille sig ved målordet.

Mål og strategier

Mål for sprogbrug	Strategier for sprog	Strategier for ihærdighed
Fastholde en samtale om det samme emne	Vi lærer nye ord	Vedvarende opmærksomhed Følelsesmæssig regulering Behovsudsættelse

Udarbejdet af
Nynne Horn, Projektleder
Maria Kjems Christensen

Skattejagt

[Inde eller ude, lille gruppe, alle aldre]

Du skal bruge

Små målordskort
Store målordskort
Elefantsnot

Aktiviteten

Aktiviteten kan foregå både inde og ude med en lille gruppe på ca. 4 børn. Man kan med fordel blande aldrene. Inden aktiviteten er de små målordskort hængt op forskellige steder.

Børnene præsenteres først for målordene vha. de store målordskort. Bagefter skiftes børnene til at trække ét målordskort af gangen. Nu skal alle børn lede efter det tilsvarende kort.

Modifikation

Hvis man ønsker at inkludere en større gruppe børn, vil det være en fordel at være i et stort lokale eller udenfor. Børnene kan opdeles i små grupper, hvor hver gruppe skal finde hver deres målord.

Alternativt kunne man bede børnene i samarbejde med en voksne finde objekter, der passer til målordet, f.eks. runde, gule eller lange ting. Børnene skal bagefter præsentere, hvad de har fundet, til hinanden.

Mål og strategier

Mål for sprogbrug	Strategier for sprog	Strategier for ihærdighed
Fastholde en samtale om det samme emne	Vi lærer nye ord	Vedvarende opmærksomhed Behovsudsættelse

Udarbejdet af
Nynne Horn, Projektleder
Maria Kjems Christensen

Den store kasse

[Inde, lille eller stor gruppe, alle aldre]

Du skal bruge

Kasse med mange objekter i
Små målordskort

Aktiviteten

Denne aktivitet foregår inde med enten en lille eller stor gruppe børn i alle aldre. Inden aktiviteten puttes ting i, som passer til ugens målord.

Præsentér først de forskellige målord vha. målordskortene. Herefter skal børnene skiftes til at trække ét målordskort af gangen, og sammen skal de finde lignende genstande i den store kasse. Dette kunne være en lang pind eller en dukke med langt hår, som begge passer til målordskortet for lang.

Modifikation

Antallet af objekter varieres ift. aldersniveau.

Alternativt kan man have flere kasser, hvor der er et målordskort til hver kasse. I stedet for at finde objekter i en kasse, skal børnene samarbejde om at finde den rigtige kasse til de forskellige objekter. F.eks. kunne man have en gul bil, og bilen skal så i den kasse med det gule målordkort.

Mål og strategier

Mål for sprogbrug	Strategier for sprog	Strategier for ihærdighed
Føre en længere samtale	Vi lærer nye ord	Vedvarende opmærksomhed
Anvende principper for turtagning	Den gode samtale	Hukommelse
Fastholde en samtale om det samme emne	Læringsstigen	Følelsesmæssig regulering
Kunne fortælle om (sig selv og) egne oplevelser		Behovsudsættelse

Udarbejdet af
Nynne Horn, Projektleder
Maria Kjems Christensen

Kimsleg

[Inde, lille gruppe, alle aldre]

Du skal bruge

5 ting, som passer til ugens målord
Viskestykke

Aktiviteten

Aktiviteten foregår inde med en lille gruppe på ca. 4-5 børn. Man kan med fordel blande aldrene.

I samarbejde med børnene udvælger I 5 ting, som skal gemmes under viskestykket. I taler om tingene, imens I udvælger dem. Bagefter lægges der et viskestykke over tingene, og børnene skiftes nu til at sige en ting, der ligger under viskestykket.

Modifikation

Hvis man ønsker at gøre aktiviteten mere kompleks, skal børnene ikke være med i udvælgelsesprocessen, men skal derimod kun præsenteres for objekterne, når de ligger klar til at blive dækket af viskestykket.

Alternativt kan den voksne eller en af børnene fjerne en ting under viskestykket. Viskestykket fjernes, og børnene skal nu i samarbejde finde ud af hvilken ting, der mangler.

Mål og strategier

Mål for sprogbrug	Strategier for sprog	Strategier for ihærdighed
Føre en længere samtale	Vi lærer nye ord	Vedvarende opmærksomhed
Anvende principper for turtagning	Den gode samtale	Hukommelse
Fastholde en samtale om det samme emne	Læringsstigen	Følelsesmæssig regulering
Kunne fortælle om (sig selv og) egne oplevelser		Behovsudsættelse

Udarbejdet af
Nynne Horn, Projektleder
Maria Kjems Christensen

Billedlotteri

[Inde, lille gruppe, alle aldre]

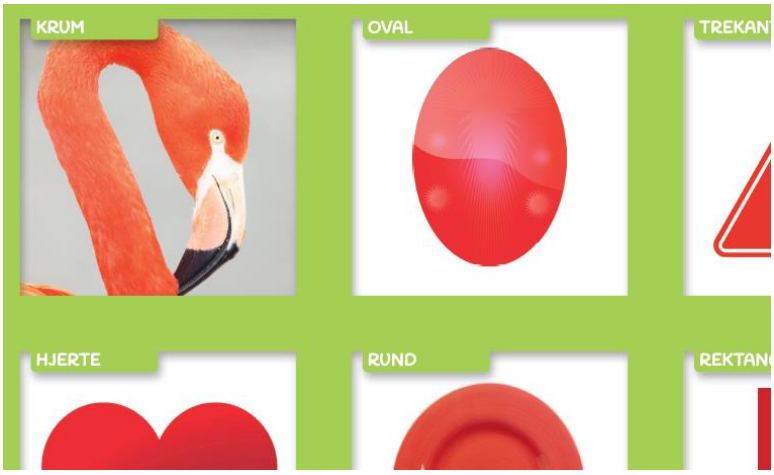

Du skal bruge

Billedlotteripladen
Små målordskort

Aktiviteten

Denne aktivitet foregår inde med lille gruppe på ca. 4 børn i alle aldre.

Inden aktiviteten præsenteres de forskellige målord vha. de små målordskort. Herefter lægges de små målordskort med bagsiden opad. Børnene skiftes til at vende et målordskort, hvorefter de i samarbejde skal det tilsvarende billede på billedelotteripladen.

Modifikation

Alternativt kan I også spille vendespil, hvor børnene skiftes til at vende to brikker. Det gælder om at finde ens, et par. Dette kræver 2 stk af hver målordskort. Brug evt. både de små og store målordskort til denne aktivitet.

Mål og strategier

Mål for sprogbrug	Strategier for sprog	Strategier for ihærdighed
Fastholde en samtale om det samme emne	Vi lærer nye ord Den gode samtale Læringsstigen	Vedvarende opmærksomhed Hukommelse Følelsesmæssig regulering Behovsudsættelse

Udarbejdet af
Nynne Horn, Projektleder
Maria Kjems Christensen

Rullebræt

[Inde, lille gruppe, alle aldre]

Du skal bruge

Rullebræt
Store målordskort
Små målordskort

Aktiviteten

Denne aktivitet foregår inde med en lille gruppe på ca. 4 børn, hvor børnene kan have alle aldre. Det er en fordel at være to voksne til denne aktivitet, så den ene kan hjælpe barnet på rullebrættet, mens den anden kan snakke med resten af gruppen. Inden aktiviteten bliver de små målordskort placeret et stykke fra gruppen.

Præsentér først de forskellige målord vha. de store målordskort. Børnene skal nu skiftes til at trække ét målordskort af gangen. Det barn, der trak et kort, skal nu lægge sig på rullebrættet og rulle hen til de små målordskort. Her skal barnet finde det tilsvarende kort, og derefter rulle tilbage til gruppen og vise det. I mellemtiden snakker I andre om målordet.

Modifikation

Hvis man ønsker at komplicere aktiviteten, kan man erstatte de små målordskort med tilsvarende objekter. Dette kræver, at I inden snakker om hvilket objekter, der passer til hvilke målord.

Mål og strategier

Mål for sprogbrug	Strategier for sprog	Strategier for ihærdighed
Føre en længere samtale Anvende principper for turtagning Fastholde en samtale om det samme emne Kunne fortælle om (sig selv og) egne oplevelser	Vi lærer nye ord	Vedvarende opmærksomhed Følelsesmæssig regulering Behovsudsættelse

Udarbejdet af
Nynne Horn, Projektleder
Maria Kjems Christensen

Terning

[Inde, lille eller stor gruppe, alle aldre]

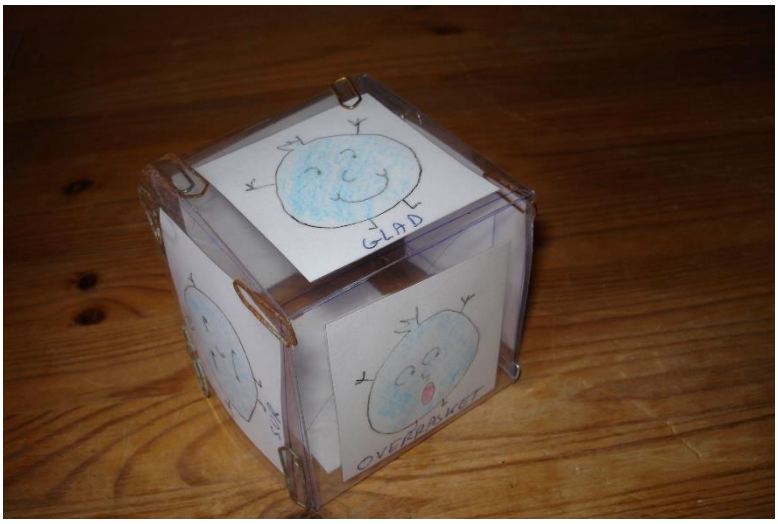

Du skal bruge

Terning med plastiklommer
Små målordskort
Store målordskort
Fluesmækker

Aktiviteten

Denne aktivitet foregår inde med enten en lille eller stor gruppe børn i alle aldre. Inden aktiviteten puttes ugens målord i terningens lommer. Dette skal være de store målordskort.

Præsentér først de forskellige målord vha. de små målordskort. Herefter bliver de små målordskort placeres rundt i rummet. Et barn kaster terningen, mens et andet har fluesmækkeren. Det ord, som terningen viser, skal barnet med fluesmækkeren finde det tilsvarende målordskort og smække det. Børnene skiftes til at kaste og smække.

Modifikation

I stedet for at anvende fluesmækkeren og de små målordskort, kan man få børnene til at pege på målordsplakaten.

Mål og strategier

Mål for sprogbrug	Strategier for sprog	Strategier for ihærdighed
Fastholde en samtale om det samme emne	Vi lærer nye ord Læringsstigen	Vedvarende opmærksomhed Følelsesmæssig regulering Behovsudsættelse

Udarbejdet af
Nynne Horn, Projektleder
Maria Kjems Christensen

Præsentation af tal

[Inde, stor gruppe, alle aldre]

Du skal bruge

Små målordskort

Målord

1, 2, 3, 4, 5

Aktiviteten

Denne aktivitet, der går ud på at præsentere tallene, foregår inde med en stor gruppe børn i alle aldre.

Først bliver det præsenteret for gruppen, at de skal lære tallene. I snakker først lidt om, hvad der er på de små målordskort, hvorefter 5 børn bliver udvalgt til at holde målordskortene. De skal nu stille sig i rækkefølge én af gangen. Herefter kan I bede et eller to børn om at sætte sig ned igen, hvorefter gruppen nu skal finde ud af, hvor mange der er tilbage. Dette kan gentages et par gange, evt. med forskellige børn, så flere bliver inkluderet.

Modifikation

Alternativt kan legen også leges med en mindre gruppe bestående af 5 børn, hvor alle så deltager aktivt i legen.

Mål og strategier

Mål for sprogbrug	Strategier for sprog	Strategier for ihærdighed
Fastholde en samtale om det samme emne	Vi lærer nye ord Læringsstigen Den gode samtale	Vedvarende opmærksomhed Følelsesmæssig regulering Behovsudsættelse

Udarbejdet af
Nynne Horn, Projektleder
Maria Kjems Christensen

At tælle på fingrene

[Inde, lille gruppe, små børn]

Du skal bruge

Små målordskort

Målord

1, 2, 3, 4, 5
Sok

Aktiviteten

Aktiviteten foregår inde med en lille gruppe børn på ca. 3 børn. Det er de små børn, der deltager.

Denne aktivitet går ud på, at du sammen med børnene tæller deres fingre og tæer, mens I tæller til 5. Kild dem under tæerne, mærk deres fingre osv., mens I tæller. Du skal inddrage de små målordskort, hvor de kan se tallene. Tæl gerne fingrene på ét barn af gangen, så deres ihærdighed styrkes. Derefter tælles tæerne. Inden der tælles på fødderne, tages sokkerne af, og I snakker om, hvad en sok er.

Modifikation

Aktiviteten kan også laves med større børn i en større gruppe. Her har I fyldt en vante og en sok ud med vat. Alle får lov at røre vanten og sokken. Bagefter tæller I samlet fingrene på vanten, mens børnene tæller med på deres fingre. Ligeledes tæller i samlet på fødderne.

Mål og strategier

Mål for sprogbrug	Strategier for sprog	Strategier for ihærdighed
Fastholde en samtale om det samme emne	Vi lærer nye ord	Vedvarende opmærksomhed Følelsesmæssig regulering Behovsudsættelse

Udarbejdet af
Nynne Horn, Projektleder
Maria Kjems Christensen

Klappeleg

[Inde, lille eller stor gruppe, små børn]

Du skal bruge

Små målordskort

Målord

1, 2, 3, 4, 5

Aktiviteten

Aktiviteten foregår inde med enten en lille eller stor gruppe børn. Det er de små børn, der skal deltage.

Inden aktiviteten skal I først tale om målordene for tal vha. de små målordskort. Herefter skal I klappe, indtil I siger stop. Tæl nu til fem, inden de må klappe videre. Varier gerne aktiviteten mellem at tælle, f.eks. slå på bordet, slå på lårene eller hoppe på gulvet.

Modifikation

Hvis man ønsker at inkludere de større børn, kan man lave aktiviteten til en stopdans, hvor I samlet skal tælle til fem, før I må danse videre. Se evt. beskrivelsen af aktiviteten ”Stopdans” under ”generelle aktiviteter”.

Mål og strategier

Mål for sprogbrug	Strategier for sprog	Strategier for ihærdighed
Fastholde en samtale om det samme emne	Vi lærer nye ord	Vedvarende opmærksomhed Behovsudsættelse

Udarbejdet af
Nynne Horn, Projektleder
Maria Kjems Christensen

Ærteposeleg med tal

[Inde, stor eller lille gruppe, alle aldre]

Du skal bruge

5 ærteposer i forskellige farver
Tallene skrevet på papir x 2
Små målordskort

Målord

1, 2, 3, 4, 5
Blå
Gul

Aktiviteten

Aktiviteten foregår inde med enten en lille eller stor gruppe børn. Man kan med fordel blande aldrene i gruppen.

Inden aktiviteten snakker I om tallene og farverne, evt. vha. de små målordskort. Bagefter placeres de 5 ærteposer sammen med et tal. Disse lægges et stykke fra samlingen. Børnene skiftes nu til at trække et tal, og de skal derefter gå ned og finde tallet og ærteposen bag tallet. Udover det skal I snakke om ærteposens farve.

Modifikation

Hvis man ønsker at komplicere aktiviteten for de større børn, kan man inddrage flere målords, såsom former. Dette kræver at ærteposerne findes i forskellige former.

Mål og strategier

Mål for sprogbrug	Strategier for sprog	Mål for ihærdighed
Føre en længere samtale	Vi lærer nye ord	Vedvarende opmærksomhed
Anvende principper for turtagning	Læringsstigen	Hukommelse
Fastholde en samtale om det samme emne	Den gode samtale	Følelsesmæssig regulering
Kunne fortælle om (sig selv og) egne oplevelser		Behovsudsættelse

Udarbejdet af
Nynne Horn, Projektleder
Maria Kjems Christensen

Gå på træstubbe

[Ude, lille gruppe, alle aldre]

Du skal bruge

Små målordskort
5 træstubbe

Målord

1, 2, 3, 4, 5
Oppe
Nede

Aktiviteten

Aktiviteten foregår ude. Aktiviteten er bedst til en lille gruppe, hvor man med fordel kan blande aldrene.

Inden i starter med at gå på træstubbene, skal I først snakke om målordene, som kan vises med de små målordskort. Herefter skal børnene én af gangen gå på træstubbene, hvor der tælles højt for hver træstub, man står på. Inden barnet hopper ned fra træstubben, skal I kort snakke om, at barnet står oppe på træstubben, og nu skal ned på jorden.

Modifikation

Alternativt kan denne aktivitet foregå indenfor, hvor man går på nogle kasser eller andet, der kan holde til det.

Man kan udvide aktiviteten med at børnene bagefter skal stå foran og bagved træstubbene for at inkludere disse målord. Hvis træstubbene yderligere er forskellige højder, kan I også snakke om målordene høj og lav.

Mål og strategier

Mål for sprogbrug	Strategier for sprog	Mål for ihærdighed
Føre en længere samtale	Vi lærer nye ord	Vedvarende opmærksomhed
Anvende principper for turtagning	Den gode samtale	Følelsesmæssig regulering
Fastholde en samtale om det samme emne		Behovsudsættelse
Kunne fortælle om (sig selv og) egne oplevelser		

Udarbejdet af
Nynne Horn, Projektleder
Maria Kjems Christensen

Put i kasse

[Inde, lille gruppe, små børn]

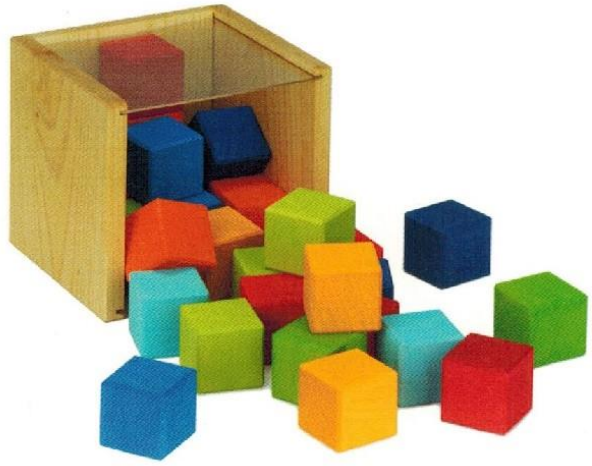

Du skal bruge

En kasse
Klodser i forskellige farver
Små målordsskort

Målord

1, 2, 3, 4, 5	Ud
Blå	I
Gul	

Aktiviteten

Denne aktivitet foregår inde med en lille gruppe på ca. 4 børn. Aktiviteten er for de små børn.

Inden legen går i gang, snakker I om de forskellige målord vha. de små målordskort. Supplér gerne med objekter, f.eks. hvordan en blå eller gul klods ser ud. Herefter skal børnene selv finde klodser, som enten kan tages ud eller puttes ned i kassen. Dette gøres ved, at børnene én af gangen trækker et lille målordskort, hvor de så skal finde tilsvarende klodser, f.eks. 2 klodser eller en gul klods. Hvis klodserne er uden for kassen, skal de i kassen, og omvendt.

Modifikation

Hvis man ønsker at inkludere de større børn, kan man bruge flere målord, som børnene skal finde klodser til. Det kunne f.eks. være både tal, farve og form. Her skal barnet trække 3 kort, og så finde de tilsvarende klodser i kassen, f.eks. 3 blå klodser, der er trekantet, eller 5 runde, gule klodser.

Mål og strategier

Mål for sprogbrug	Strategier for sprog	Strategier for ihærdighed
Fastholde en samtale om det samme emne	Vi lærer nye ord	Vedvarende opmærksomhed Følelsesmæssig regulering Behovsudsættelse

Udarbejdet af
Nynne Horn, Projektleder
Maria Kjems Christensen

HORSENS KOMMUNE

Tværgående Enhed for Læring

Sangleg om tal

[Inde, lille eller stor gruppe, alle aldre]

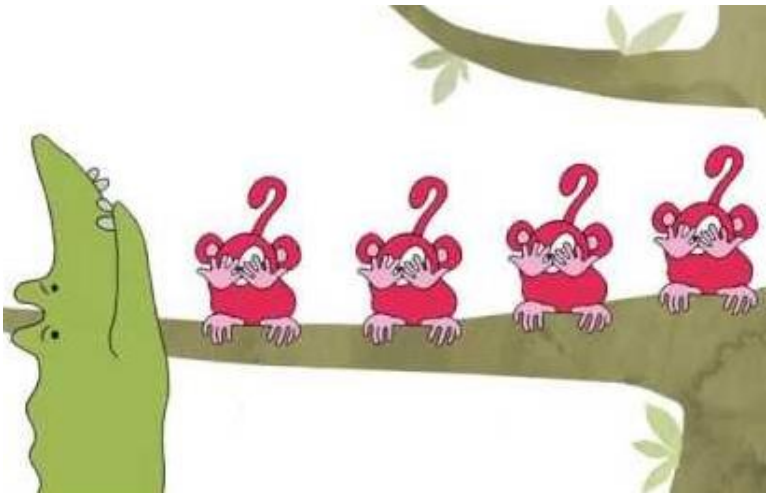

Du skal bruge

Små målordskort
Evt. fem aber, en krokodille og en blå plade

Målord

1, 2, 3, 4, 5
Blå

Aktiviteten

Denne aktivitet foregår inde med en lille eller stor gruppe børn. Man kan med fordel blande aldrene i gruppen, så aktiviteten bliver mere levende for de små.

Først præsenteres det for gruppen, at de skal lære tallene 1-5. I snakker først lidt om, hvad der er på de små målordskort. Hernæst skal de 5 aber og en krokodille stilles på den blå plade, som symboliserer en flod, hvis dette inkluderes i aktiviteten. Tal gerne om aberne, floden og farven blå. Nu skal I synge ”5 små aber”, hvor I under sangen laver fagter. Når I har sunget et vers, bliver et barn udvalgt til at fjerne aben. Her skal I snakke om, hvor mange der er tilbage, inden I synger næste vers.

Modifikation

Aktiviteten kan også laves udelukkende med de små børn, hvor man kan inddrage flere dyr og andre effekter, der gør børnene nysgerrige, og så deres opmærksomhed er vedvarende. Hertil kunne man evt. putte effekterne i en kuffert for at øge børnenes nysgerrighed.

Mål og strategier

Mål for sprogbrug	Strategier for sprog	Strategier for ihærdighed
Fastholde en samtale om det samme emne	Vi lærer nye ord Den gode samtale Læringsstigen	Vedvarende opmærksomhed Følelsesmæssig regulering

Udarbejdet af
Nynne Horn, Projektleder
Maria Kjems Christensen

Leg med klodser

[Inde, lille gruppe, alle aldre]

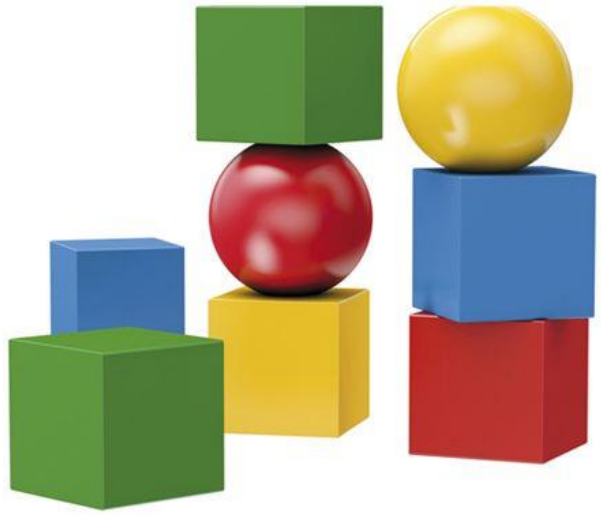

Du skal bruge

15 klodser i forskellige former og farver
Små målordskort

Målord

1, 2, 3, 4, 5	Gul
Rund	Blå
Trekant	Stjerne
Firkant	Rektangel

Aktiviteten

Denne aktivitet foregår inde med en lille gruppe børn på ca. 4 børn. Man kan med fordel blande aldrene.

I skal først lægge de små målordskort med tallene 1-5 ud på en række, hvor I snakker med børnene om tallene. Herefter skal I sammen med børnene fordele de 15 klodser ud for målordskortene, så det svarer til antallet på målordskortene. Imens snakker I om klodsernes former og farver.

Modifikation

I kan udvide aktiviteten til også at handle om målordene for forholdsord. Her skal børnene stille klodserne foran eller bagved hinanden ud for hvert målordskort.

Mål og strategier

Mål for sprogbrug	Strategier for sprog	Strategier for ihærdighed
Føre en længere samtale Anvende principper for turtagning Fastholde en samtale om det samme emne	Den gode samtale	Vedvarende opmærksomhed Følelsesmæssig regulering Behovsudsættelse

Udarbejdet af
Nynne Horn, Projektleder
Maria Kjems Christensen

Klip i reklamer

[Inde, lille gruppe, store børn]

Du skal bruge

Reklame
Lamineringsmaskine og tape
Små målordskort

Målord

1, 2, 3, 4, 5	Firkant
Gul	Rektangel
Blå	Rund
Trekant	

Aktiviteten

Denne aktivitet foregår inde med en lille gruppe børn på ca. 3-4 børn. Aktiviteten foregår med de store børn.

Først kan man læse lidt i reklamen, hvor I kan finde tallene 1-5 i avisen. Herefter skal I klippe billederne ud, laminere dem og hænge den op på væggen. I skal igen snakke om de forskellige varer, mens I tæller dem. I kan med fordel snakke om varernes former og farver, så I også inkludere disse målord.

Billederne kan med fordel hænge der i en længere periode, så børnene altid kan gå derhen. Det er desuden et godt udgangspunkt til en børnerettet samtale med få børn af gangen.

Modifikation

Denne aktivitet kan kombineres med aktiviteten ”Butik”, som er beskrevet herefter. Denne aktivitet kan gå forud for ”Butik”, hvor de så kan købe de varer ind, som I har klippet ud.

Mål og strategier

Mål for sprogbrug	Strategier for sprog	Strategier for ihærdighed
Føre en længere samtale	Vi lærer sprog	Vedvarende opmærksomhed
Anvende principper for turtagning	Den gode samtale	Hukommelse
Fastholde en samtale om det samme emne		Følelsesmæssig regulering
Kunne fortælle om (sig selv og) egne oplevelser		Behovsudsættelse

Udarbejdet af
Nynne Horn, Projektleder
Maria Kjems Christensen

Butik

[Inde, lille gruppe, store børn]

Du skal bruge

Bord
Varer (f.eks. grøntsager og frugt) og papirpenge
Store målordskort

Målord

1, 2, 3, 4, 5	Mange
Stor	Få
Lille	Købe ind
Bære	Lave mad

Aktiviteten

Denne aktivitet foregår inde med en lille gruppe børn på ca. 3-4 børn. Aktiviteten foregår med de store børn.

Butikken stilles op med varerne på bordet. I skal sammen med børnene købe ind og snakke om varerne: du er købmand og børnene skal handle ind én af gangen. Bagefter skal I opsummere og snakke om, hvad børnene har købt. Her er det vigtigt, at I taler om antal af varerne og størrelserne på de forskellige varer: f.eks. 2 bananer, 5 varer i alt, en stor kartoffel eller mange varer. Ligeledes skal I snakke om, at børnene bærer varer, og de er ude at købe ind, så de kan komme hjem og lave mad, så flere målord inkluderes.

Modifikation

Denne aktivitet kan kombineres med "Klip i reklamer", som også er beskrevet forinden denne. Her kan I, inden I går i butikken, snakke om varerne i butikken, og hvad de måske gerne vil købe.

Hvis I ønsker at tale mere om konceptet at købe ind, kan I snakke om, hvornår på dagen man køber ind i deres familie. På den måde inkludere I også målordene formiddag og eftermiddag.

Mål og strategier

Mål for sprogbrug	Strategier for sprog	Strategier for ihærdighed
Føre en længere samtale	Vi lærer sprog	Vedvarende opmærksomhed
Anvende principper for turtagning	Den gode samtale	Hukommelse
Fastholde en samtale om det samme emne	Læringsstigen	Følelsesmæssig regulering
Kunne fortælle om (sig selv og) egne oplevelser		Behovsudsættelse

Udarbejdet af
Nynne Horn, Projektleder
Maria Kjems Christensen

HORSENS KOMMUNE

Tværgående Enhed for Læring

Dukke med kjole

[Inde, lille eller stor gruppe, alle aldre]

Du skal bruge

Dukke eller bamse
Kjoler og nederdele i forskellige farver
Små målordskort

Målord

Gul
Blå
Lille
Stor

Aktiviteten

Aktiviteten foregår inde med enten en lille eller stor gruppe børn. Man kan med fordel blande aldrene.

I samles alle på gulvet. Først præsenteres farverne for børnene vha. de små målordskort. Dukken får en nederdel på, hvorefter et barn bliver bedt om at finde en kjole til dukken i samme farve. I snakker om, at nederdelen er lille, mens kjolen er lidt større. Herefter skal barnet stille sig i midten af samlingen og danse med dukken, mens I synger ”Se min kjole” med vers, der passer til kjolens farve.

Modifikation

Hvis I ønsker at lave aktiviteten udelukkende med de små børn, kan I undvære at skifte fra nederdel til kjole, men udelukket skifte tøj, så målordene for aktiviteten udelukkende er farver. Børnene kan skiftes til at vælge en kjole til dukken. Barnet kan gå i midten af samlingen og danse med dukken, mens I synger ”Se min kjole”.

Mål og strategier

Mål for sprogbrug	Strategier for sprog	Strategier for ihærdighed
Fastholde en samtale om det samme emne	Vi lærer nye ord Den gode samtale Læringsstigen	Vedvarende opmærksomhed Hukommelse Følelsesmæssig regulering Behovsudsættelse

Udarbejdet af
Nynne Horn, Projektleder
Maria Kjems Christensen

Tegne former på papir

[Inde, lille gruppe, store børn]

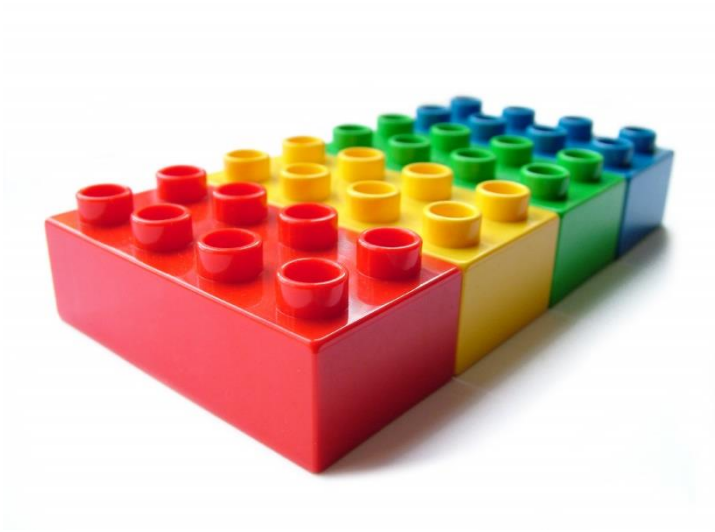

Du skal bruge

Klodser i forskellige farver og former
Papir, blyanter og farveblyanter
Små målordskort

Målord

Firkant	Trekant
Rektangel	Gul
Rund	Blå

Aktiviteten

Denne aktivitet foregår inde med en lille gruppe på ca. 4 børn. Gruppen skal bestå af de store børn.

Først præsenteres formerne og farverne for børnene vha. de små målordskort. I skal bagefter tage en klods og lægge på et stykke papir, hvorefter I tegner rundt om klodsen. Når barnet har tegnet formen, skal I farvelægge formen, så den passer med klodsens farve. Når børnene er færdige med dette, kan de bytte papir med hinanden. Så skal de finde de klodser, som passer til formerne og farverne på papiret.

Disse tegninger kan laves til en bog, som børnene får med hjem.

Modifikation

Hvis I ønsker at lave aktiviteten med de små børn, kan I på forhånd have tegnet former på papiret. Børnene skal derefter i samarbejde med jer finde de rigtige klodser, der passer. De kan evt. farvelægge formerne bagefter, så de passer med klodsernes farve.

Mål og strategier

Mål for sprogbrug	Strategier for sprog	Strategier for ihærdighed
Fastholde en samtale om det samme emne	Vi lærer nye ord Den gode samtale Læringsstigen	Vedvarende opmærksomhed Følelsesmæssig regulering Behovsudsættelse

Udarbejdet af
Nynne Horn, Projektleder
Maria Kjems Christensen

Leg med maling

[Inde, lille gruppe, alle aldre]

Du skal bruge

Maling i forskellige farver
Lamineringslomme
Lamineringsmaskine

Målord

Gul	Trekant
Blå	Firkant
Rund	Oval

Aktiviteten

Denne aktivitet foregår inde med en lille gruppe på ca. 4 børn. Aktiviteten kan laves med børn i alle aldre.

Børnene får hver en lamineringslomme, hvor man lægger lidt maling inde i lamineringslommen. Brug gerne forskellige farver. Børnene kan nu trykke på malingen, og den fordeler sig inde i lamineringslommen, uden at børnene får maling på fingrene. Det giver nogle fine mønstre og farver, som I skal snakke om.

Efterfølgende kan lamineringslommerne lamineres, og man kan klippe fine former ud, hvor de forskellige farver giver et flot mønster.

Modifikation

Alternativt kan børnene male med forskellige farver på papir i stedet for at det foregår i en lamineringslomme.

Mål og strategier

Mål for sprogbrug	Strategier for sprog	Strategier for ihærdighed
Føre en længere samtale	Vi lærer nye ord	Vedvarende opmærksomhed
Anvende principperne for turtagning	Den gode samtale	Følelsesmæssige regulering
Fastholde en samtale om det samme emne	Læringsstigen	Behovsudsættelse
Kunne fortælle om (sig selv og) egne oplevelser		

Udarbejdet af
Nynne Horn, Projektleder
Maria Kjems Christensen

Balloner i farver

[Inde, stor gruppe, alle aldre]

Du skal bruge

Balloner i forskellige farver

Målord

Rund
Oval
Blå
Gul

Aktiviteten

Aktiviteten foregår inde, hvor gruppen består af børn i alle aldre. Den er velegnet til en stor gruppe, gerne til samling.

I skal synge ”Jeg er en lille blå ballon”, hvor I udskifter farven i sangen med den farve, som den pågældende ballon har. Tal gerne om farverne, hvor I skal se, om nogle af børnene har noget tøj på i den pågældende farve. Derudover skal I også snakke om, hvilken form ballonen har: om den er rund eller oval.

Modifikation

Hvis man ønsker at inkludere andre målord, kan man bruge korte og lange balloner eller evt. have nogle billeder af balloner med forskellige mønstre med.

Mål og strategier

Mål for sprogbrug	Strategier for sprog	Strategier for ihærdighed
Fastholde en samtale om det samme emne Kunne fortælle om (sig selv og) egne oplevelser	Vi lærer nye ord	Vedvarende opmærksomhed Behovsudsættelse

Udarbejdet af
Nynne Horn, Projektleder
Maria Kjems Christensen

Farver i kuffert

[Inde, lille gruppe, små børn]

Du skal bruge

5 objekter i forskellige farver
Kuffert/pose
Små målordskort

Målord

Gul
Blå
1, 2, 3, 4, 5

Aktiviteten

Aktiviteten foregår inde. Den er særlig god til en lille gruppe bestående af ca. 4 børn. Aktiviteten er velegnet til de mindre børn, men det kan også være en fordel at blande aldrene.

Først præsenteres farverne vha. de små målordskort. Herefter skal børnene én efter én trække et objekt op af kufferten, hvor de skal sige, hvilken farve objektet er. Dette kunne være en blå bil eller gul kop. Tæl også objekterne, så børnene lærer målordene for tal.

Modifikation

Hvis man ønsker at komplicere legen til de ældre børn, kan man lave legen om til Kims Leg. Se evt. beskrivelsen af Kims Leg i aktivitetskataloget under ”generelle aktiviteter”.

Mål og strategier

Mål for sprogbrug	Strategier for sprog	Strategier for ihærdighed
Fastholde en samtale om det samme emne Kunne fortælle om (sig selv og) egne oplevelser	Vi lærer nye ord Læringsstigen	Vedvarende opmærksomhed Følelsesmæssig regulering Behovsudsættelse

Udarbejdet af
Nynne Horn, Projektleder
Maria Kjems Christensen

Bager Bro

[Inde, lille eller stor gruppe, alle aldre]

Du skal bruge

Billede af en bager
Papir i forskellige farver
klippet som en rund næse
Elefantsnot

Målord

Gul
Blå
Rund

Aktiviteten

Aktiviteten foregår inde med enten en lille eller stor gruppe. Man kan med fordel blande aldrene.

I denne aktivitet skal I samles omkring en væg, hvor Bager Bro er hængt op. Børnene skiftes til at trække en næse, som så sættes på Bager Bros næse. I snakker om, hvilken farve næsen har, og derefter synger I sangen om Bager Bro.

Modifikation

Man kan vælge at lave næserne i forskellige former for også at inkludere målordene for former. Til dette kan man komplicere den ved at bruge de forskellige målordskort, der repræsenterer hver farve og hver form. Børnene skal så trække en form og en farve, f.eks. trækker et barn et kort med farven gul og et kort med formen trekant. Bagefter skal barnet finde den næse, der passer til kortene, her en gul trekant.

Mål og strategier

Mål for sprogbrug	Strategier for sprog	Strategier for ihærdighed
Fastholde en samtale om det samme emne Kunne fortælle om (sig selv og) egne oplevelser	Vi lærer nye ord Den gode samtale Læringsstigen	Vedvarende opmærksomhed Behovsudsættelse

Udarbejdet af
Nynne Horn, Projektleder
Maria Kjems Christensen

Leg med perler

[Inde, lille gruppe, alle aldre]

Du skal bruge

Perler
Perleplade eller elastiksnor

Målord

Gul	Rund
Blå	Oval
Lang	Striber
Kort	Takker

Aktiviteten

Aktiviteten foregår inde med en lille gruppe på ca. 4 børn. Man kan med fordel blande aldrene.

I denne aktivitet skal I lege med perler, hvor der er fokus på perlernes farver. Hvis I laver perlehalskæder kan I snakke om, at de er korte eller lange, men hvis I laver perleplader kan I snakke former og mønstre.

Modifikation

Hvis man ønsker at inkludere flere målord, kan dette være målordene for tal og forholdsord som på, i, over og under.

Mål og strategier

Mål for sprogbrug	Strategier for sprog	Strategier for ihærdighed
Føre en længere samtale	Vi lærer nye ord	Vedvarende opmærksomhed
Anvende principperne for turtagning	Den gode samtale	Behovsudsættelse
Fastholde en samtale om det samme emne		
Kunne fortælle om (sig selv og) egne oplevelser		

Udarbejdet af
Nynne Horn, Projektleder
Maria Kjems Christensen

Former og tal på gulv

[Inde, lille eller stor gruppe, alle aldre]

Du skal bruge

Malertape
Små målordskort

Målord

Trekant	Rektangel
Rund	Stjerne
Oval	Hjerte
Firkant	1, 2, 3, 4, 5

Aktiviteten

Aktiviteten foregår inde med enten en lille eller stor gruppe børn. Gruppen kan bestå af børn i alle aldre.

Først præsenteres formerne og tallene for børnene. Dette gøres vha. de små målordskort. Herefter laver I formerne og tallene med malertape på gulvet. Børnene skal nu én af gangen trække et målordskort og lægge det udfor formen/tallet, hvorefter I snakker om formen eller tallet. Når dette er gjort for alle målordskort, kan I i fællesskab hoppe fra form til form, mens I siger ordene.

Modifikation

Denne aktivitet kan også laves udenfor, hvor man tegner formerne og tallene med kridt på fliserne.

Alternativt kan man også bruge farvet tape til aktiviteten, så målordene for farver også inkluderes.

Hvis I ønsker at lave aktiviteten udelukkende med de små børn, kan I lave en lille gruppe på ca. 3 børn. Her kan I i fællesskab hoppe fra form til form, mens I taler om, hvilken I er på, og hvor I skal hen næste gang.

Mål og strategier

Mål for sprogbrug	Strategier for sprog	Mål for ihærdighed
Fastholde en samtale om det samme emne	Vi lærer nye ord	Vedvarende opmærksomhed
Kunne fortælle om (sig selv og) egne oplevelser	Den gode samtale	Følelsesmæssig regulering
	Læringsstigen	Behovsudsættelse

Udarbejdet af
Nynne Horn, Projektleder
Maria Kjems Christensen

Former og farver i naturen

[Ude, lille gruppe, alle aldre]

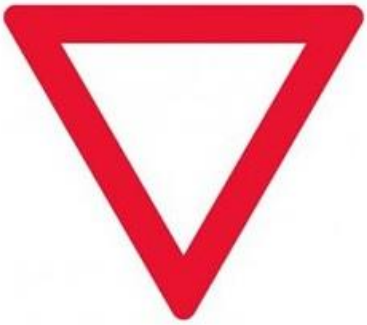

Du skal bruge

Små målordskort

Målord

Gul	Firkant
Blå	Rektangel
Rund	Trekant
Oval	

Aktiviteten

Aktiviteten foregår ude med en lille gruppe på ca. 4-6 børn. Man kan med fordel blande aldrene.

Inden I går, samles I til at snakke om formerne og farverne vha. de små målordskort. Bagefter går I en tur i naturen eller byen, hvor I skal finde tilsvarende former og farver. Dette kan være vejskilte, forme på huse osv. Når I finder en form eller farve, som I gerne vil snakke om, skal I stoppe op og bruge målordskortene til at sammenligne formerne og farverne, så der bliver givet andre eksempler på målordskortenes figurer.

Modifikation

Hvis I ønsker at lave aktiviteten indenfor, kan I lede efter former og farver på stuen.

Man kan også inkludere flere målord, som f.eks. mønstre og tal, som man kan gå ud og lede efter. For at inkludere tallene, kan man tælle, hvor mange ting man har fundet.

Mål og strategier

Mål for sprogbrug	Strategier for sprog	Strategier for ihærdighed
Føre en længere samtale	Vi lærer nye ord	Vedvarende opmærksomhed
Anvende principperne for turtagning	Den gode samtale	Følelsesmæssige regulering
Fastholde en samtale om det samme emne	Læringsstigen	Behovsudsættelse
Kunne fortælle om (sig selv og) egne oplevelser		

Udarbejdet af
Nynne Horn, Projektleder
Maria Kjems Christensen

Puste sæbebobler

[Ude, lille gruppe, alle aldre]

Du skal bruge

Sædeboblevand
Små målordskort

Målord

Oval
Rund

Aktiviteten

Aktiviteten foregår ude med en lille gruppe bestående af ca. 4 børn. Man kan med fordel blande aldrene.

Først samles I til at snakke om sæbebobler, hvor I snakker om sæbeboblernes form og relatere dette til formerne vist på de små målordskort. Herefter puster I sæbebobler og synger "En sæbeboble flyver op mod himlen", som lyder:

En sæbeboble flyver op mod himlen til en sang.
Den flyver li' så højt den kan, mon den når målet denne gang.
Måske så kan den tage en hilsen med fra mig
på sin flyvetur mod himlen, se det håber jeg.

Børnene skiftes til at puste sæbebobler, og de skal prøve til de kan – dog måske med lidt hjælp fra en voksen. Når barnet har pustet en sæbeboble, skal I snakke om dens form.

Modifikation

Hvis I ønsker at lave aktiviteten indenfor, kan børnene puste i et glas mælk med et sugerør. Her skal I også snakke om boblernes form.

Mål og strategier

Mål for sprogbrug	Strategier for sprog	Strategier for ihærdighed
Føre en længere samtale	Vi lærer nye ord	Vedvarende opmærksomhed
Anvende principperne for turtagning	Den gode samtale	Følelsesmæssig regulering
Fastholde en samtale om det samme emne	Læringsstigen	Behovsudsættelse
Kunne fortælle om (sig selv og) egne oplevelser		

Udarbejdet af
Nynne Horn, Projektleder
Maria Kjems Christensen

Slangeprojekt

[Inde, lille gruppe, store børn]

Du skal bruge

Korte og lange slanger klippet ud i karton
Mønstret papir
Lim
Små målordskort

Målord

Kort	Striber
Lang	Bølger
Pletter	Takker

Aktiviteten

Aktiviteten foregår inde med en lille gruppe på ca. 4 børn, hvor gruppen kan består af børn i alle aldre. Inden aktiviteten har du klippet korte og lange slanger ud i karton.

Børnene skal dekorere slangerne med forskellige mønstre. Hertil rives det mønstrede papir i mindre stykker, og børnene limer dem på slangerne. Imens snakker I om de forskellige mønstre og størrelserne på slangerne. Brug gerne de små målordskort til at supplere med.

Modifikation

Hvis I ønsker at inkludere flere målord, kan I have ensfarvet papir for at inkludere målordene for farver.

Mål og strategier

Mål for sprogbrug	Strategier for sprog	Strategier for ihærdighed
Føre en længere samtale	Vi lærer nye ord	Vedvarende opmærksomhed
Anvende principperne for turtagning	Den gode samtale	Behovsudsættelse
Fastholde en samtale om det samme emne		
Kunne fortælle om (sig selv og) egne oplevelser		

Udarbejdet af
Nynne Horn, Projektleder
Maria Kjems Christensen

På jagt efter dyr

[Inde, lille gruppe, alle aldre]

Du skal bruge

5 dyr med mønstre på
Små målordskort

Målord

Striber	Oppe
Pletter	Nede
Stor	1, 2, 3, 4, 5
Lille	

Aktiviteten

Aktiviteten foregår inde med en lille gruppe på ca. 4-5 børn. Man kan med fordel blande aldrene. Inden denne aktivitet skal du gemme de 5 dyr forskellige steder, også gerne oppe eller nede, så når børnene finder dyrene kan I snakke om forholdsordene.

I skal snakke om mønstrene og hvilket dyr, der har disse mønstre, så børnene ved, hvad de skal lede efter. Børnene skal så finde disse dyr og bagefter fortælle, hvilket målordskort dyret passer til. Dette kunne f.eks. være en zebra, som skal lægges på målordskortet med striber, eller en giraf, der skal lægges på målordskortet med pletter. Tal om dyrets størrelse: er det et stort eller lille dyr. Tæl desuden dyrene som I finder dem, så de også lærer målordene for tal.

Modifikation

Man kan også skifte målord for mønstre ud med farver.

Mål og strategier

Mål for sprogbrug	Strategier for sprog	Strategier for ihærdighed
Fastholde en samtale om det samme emne	Vi lærer nye ord Den gode samtale Læringsstigen	Vedvarende opmærksomhed Hukommelse Følelsesmæssig regulering Behovsudsættelse

Udarbejdet af
Nynne Horn, Projektleder
Maria Kjems Christensen

Mønstre og farver på tøj

[Inde, stor gruppe, alle aldre]

Du skal bruge

Små målordskort

Målord

Striber	Gul
Bølger	Blå
Pletter	

Aktiviteten

Aktiviteten foregår inde med en stor gruppe børn. Gruppen kan bestå af børn i alle aldre.

I samles alle på gulvet. Først præsenteres mønstre og farver for børnene vha. de små målordskort. Herefter skiftes børnene til at trække et af målordskortene, hvorefter alle børn med det mønster eller farve skal stille sig ind i midten af samlingen. Børnene skal selv melde sig. Herefter synger I ”Se min kjole”, og de børn, der har samme mønster eller farve som målkortet, er dem der ”er min ven” i sangen.

Modifikation

Alternativt kan ”vennen” være et dyr, der har samme farve eller mønster som målordskortet, f.eks. en zebra eller løve.

Hvis I ønsker at lave aktiviteten udelukkende med de små børn, kan I voksne udpege de børn, der har tøj på med det pågældende mønster eller farve, i stedet for at børnene selv skal melde sig.

Mål og strategier

Mål for sprogbrug	Strategier for sprog	Strategier for ihærdighed
Fastholde en samtale om det samme emne	Vi lærer nye ord	Vedvarende opmærksomhed
Kunne fortælle om (sig selv og) egne oplevelser	Den gode samtale	Hukommelse
	Læringsstigen	Følelsesmæssig regulering
		Behovsudsættelse

Udarbejdet af
Nynne Horn, Projektleder
Maria Kjems Christensen

Leg på rutsjebanen

[Ude, lille eller stor gruppe, alle aldre]

Du skal bruge

Rutsjebane
En bold til hvert barn
Små

Målord

Oppe
Nede
1, 2, 3, 4, 5

Aktiviteten

Denne aktivitet foregår ude på legepladsen. Aktiviteten kan enten laves med en lille gruppe på ca. 4 børn eller en større gruppe på ca. 8 børn, hvor børnene kan have alle aldre. Man kan med fordel have børn med forskellige aldre med.

Først snakker I om billederne af et barn, der vipper oppe og nede, hvor børnene lærer, hvad oppe og nede betyder. I snakker om, at I nu skal ud på legepladsen og prøve at være oppe og nede. I finder en bold til hvert barn og tager dem med hen til rutsjebanen. I kravler op til rutsjebanen, hvor et barn sætter sig klar til at rutsje ned. Inden barnet rutsjer ned, triller barnet bolden ned af rutsjebanen. Her skal I snakke om, at bolden er nede, og I er oppe. I skal tælle til 5, inden barnet rutsjer ned til bolden. Børnene skiftes til at trille bolden ned og selv rutsje ned. Legen kan gentages mange gange.

Modifikation

Aktiviteten kan også leges på en vippe, men dette begrænser gruppens antal til to børn.

Mål og strategier

Mål for sprogbrug	Strategier for sprog	Strategier for ihærdighed
Fastholde en samtale om det samme emne Kunne fortælle om (sig selv og) egne oplevelser	Vi lærer nye ord	Vedvarende opmærksomhed Følelsesmæssig regulering Behovsudsættelse

Udarbejdet af
Nynne Horn, Projektleder
Maria Kjems Christensen

HØRSENS KOMMUNE

Tværgående Enhed for Læring

Bus

[Inde, lille gruppe, alle aldre]

Du skal bruge

bObles eller kasser

Målord

Foran
Bagved

Aktiviteten

Aktiviteten er for en lille gruppe børn i alle aldre. Man kan med fordel have forskellige aldre i gruppen.

Byg en bus af bObles eller kasser. Snak med børnene om, at hver kasse bliver placeret foran eller bagved en anden kasse. Når bussen er bygget, sætter et barn sig forrest for at styre, mens de andre sidder bagved. Det kan gå på tur. Imens børnene sidder i bussen skal den voksne synge ”Hjulene på bussen”. Hertil kan versene ændres, så fokusordene inlkuderes. Dette kan f.eks. være:

Søren sidder foran og han styrer så godt; styre så godt; styre så godt…

Eller:

Mette sidder bagved og hun hopper lidt; hopper lidt; hopper lidt…

Modifikation

Bussen kan med fordel gøres længere, så en større gruppe børn kan deltage.

Mål og strategier

Mål for sprogbrug	Strategier for sprog	Strategier for ihærdighed
Fastholde en samtale om det samme emne Kunne fortælle om (sig selv og) egne oplevelser	Vi lærer nye ord Den gode samtale	Vedvarende opmærksomhed Følelsesmæssig regulering Behovsudsættelse

Udarbejdet af
Nynne Horn, Projektleder
Maria Kjems Christensen

Find bamse

[Inde eller ude, stor gruppe, alle aldre]

Du skal bruge

En bamse
Små målordskort

Målord

Oppe
Nede
Ude
Inde

Aktiviteten

Aktiviteten er for en stor gruppe børn i alle aldre. Aktiviteten kan foregå både inde og ude.

Alle sidder i en rundkreds, hvor målordene først bliver præsenteret vha. de små målordskort. Bamsen gemmes. Herefter skal der synges, og børnene skal bagefter lede efter bamsen. Sangen lyder (melodi: Der har været en påskehare):

Jeg har set en lille bitte bamse
Men nu den blevet væk, men jeg ved lige hvor
Den har gemt sig, for den har nemlig sagt det.
Kig oppe, kig nede, du skal bare lede,
Kig ude, kig inde, prøv om du kan finde
Den lille bamsebjørn.

Modifikation

Man kan ændre målordene til f.eks. foran, bagved og farver, så bamsen kigger foran og bagved et objekt i en farve, f.eks. en blå klods.

Mål og strategier

Mål for sprogbrug	Strategier for sprog	Strategier for ihærdighed
Fastholde en samtale om det samme emne	Vi lærer nye ord	Vedvarende opmærksomhed Behovsudsættelse

Udarbejdet af
Nynne Horn, Projektleder
Maria Kjems Christensen

Ærteposeleg med forholdsord

[Inde, stor gruppe, alle aldre]

Du skal bruge

Ærtepose
Taburet
Små målordskort

Målord

Oppe	På
Nede	Under
Foran	Over
Bagved	

Aktiviteten

Denne aktivitet foregår inde på stuen med en stor gruppe børn, hvor børn i alle aldre kan deltage.

Børnene skiftes til at trække et målordskort, og skal derefter placere ærteposen på stolen på det sted, som målordskortet viser, f.eks. under stolen. Herefter skal I synge denne sang (Melodi: Mester Jakob):

Hvor er posen, hvor er posen.
Den er her, den er her.
Hvor skal den mon ligge, hvor skal den mon ligge.
Lige her, lige her.

Modifikation

Hvis man ønsker at inddrage flere målord, kan man bruge ærteposer i forskellige farver og former.

Mål og strategier

Mål for sprogbrug	Strategier for sprog	Strategier for ihærdighed
Fastholde en samtale om det samme emne Anvende principper for turtagning	Vi lærer nye ord	Vedvarende opmærksomhed Følelsesmæssig regulering Behovsudsættelse

Udarbejdet af
Nynne Horn, Projektleder
Maria Kjems Christensen

HORSENS KOMMUNE

Tværgående Enhed for Læring

Kravle på stol

[Inde, lille gruppe, små børn]

Du skal bruge

Taburet eller Trip Trap stol

Målord

Oppe
Nede

Aktiviteten

Denne aktivitet foregår inde på stuen med en lille gruppe børn. Aktiviteten er god for de små børn.

Børnene skiftes til at kravle op og ned af stolen. Når barnet sidder oppe på stolen, synger man:

Sanne sidder på stolen, på stolen,
og nej hvor er hun stor.

Undervejs tales der om betydningen af oppe og nede.

Modifikation

Man kan vælge at lave nogle skilte, hvor målordene står på. Når børnene så står oppe eller nede, skal de holde skiltet og fortælle, hvor de står. Dette kan også gøre med lidt større børn på en stol eller kasse og i med en større gruppe børn.

Alternativt kan man også tage taburetter, hvor børnene skal stå foran, bagved, på og under den. Her kan man gøre det samlet eller én af gangen. Denne aktivitet kan laves med både en lille og stor gruppe.

Mål og strategier

Mål for sprogbrug	Strategier for sprog	Strategier for ihærdighed
Fastholde en samtale om det samme emne Kunne fortælle om (sig selv og) egne oplevelser	Vi lærer nye ord	Vedvarende opmærksomhed Følelsesmæssig regulering Behovsudsættelse

Udarbejdet af
Nynne Horn, Projektleder
Maria Kjems Christensen

Hule

[Inde, lille gruppe, alle aldre]

Du skal bruge

Bord
Skammel
Små målordskort
Blåt tæppe
Stjerner

Målord

Oppe	Stjerne
Nede	Blå
Inde	
Ude	

Aktiviteten

Denne aktivitet foregår inde, hvor den kan laves med en lille gruppe på ca. 4 børn. Man kan med fordel have børn i forskellige aldre med. En hule bygges under et bord, hvor man lægger et blåt tæppe over, og man klistrer stjerner op inde i hulen. Man klistrer målordskortet "oppe" oven på taburetten, "nede" neden for taburetten, "inde" inde i hulen og "ude" uden for hulen.

Sammen men børnene kravler I ind og ud af hulen, samt op og ned af taburetten. Mens I er inde i hulen, snakker I om stjerne på den blå himmel, og mens I kravle ind og ud, snakker I om det. Dette gælder også for målordene for oppe og nede.

Modifikation

Hvis I ønsker at inddrage flere målord, kan I også inkludere andre forholdsord, som foran og bagved, samt det andet målord for farver, nemlig gul, ved at have en sol med på himlen.

Mål og strategier

Mål for sprogbrug	Strategier for sprog	Strategier for ihærdighed
Føre en længere samtale	Vi lærer nye ord	Vedvarende opmærksomhed
Anvende principper for turtagning	Den gode samtale	Følelsesmæssig regulering
Fastholde en samtale om det samme emne	Læringsstigen	Behovsudsættelse

Udarbejdet af
Nynne Horn, Projektleder
Maria Kjems Christensen

Byg en bro

[Inde, lille gruppe, alle aldre]

Du skal bruge

Lego Duplo klodser og en legomand
Små målordskort

Målord

Over
Under
Gul
Blå

Aktiviteten

Denne aktivitet foregår inde, hvor gruppen er en lille gruppe på 3-4 børn. Man kan med fordel have børn i forskellige aldre med.

Børnene skal sammen bygge en bro af Lego Duplo klodser, hvor broen går over en sø. Mens broen bliver bygget, snakker I om klodsernes farver, hvor man kan supplere med målordskortene. Når broen er bygget, skal legomanden gå over og under broen, mens man snakker om målordene. Her kan man ligeledes supplere med målordskort.

Modifikation

Alternativt kan man også bytte legomanden ud med geder, hvor man så kan lege De 3 bukke bruse. Hertil kan man tilføje målordene for stor og lille ved at snakke om bukkenes forskellige størrelser.

Mål og strategier

Mål for sprogbrug	Strategier for sprog	Strategier for ihærdighed
Føre en længere samtale Anvende principper for turtagning Fastholde en samtale om det samme emne	Vi lære nye ord Den gode samtale Læringsstigen	Vedvarende opmærksomhed Behovsudsættelse

Udarbejdet af
Nynne Horn, Projektleder
Maria Kjems Christensen

HØRSENS KOMMUNE

Tværgående Enhed for Læring

Aktivitetsbane

[Inde eller ude, lille gruppe, alle aldre]

Du skal bruge

Materialer til en aktivitetsbane, f.eks. borde, stole og kasser
Små målordskort

Målord

Over	Oppe
Under	Nede
I	Foran
På	Bagved

Aktiviteten

Denne aktivitet kan foregå både inde og ude. Aktiviteten kan enten laves med en lille gruppe børn på ca. 4 børn eller en større gruppe på ca. 8 børn, hvor børnene kan have alle aldre. Inden aktiviteten skal der bygges en aktivitetsbane, hvor børnene kan kravle på noget, sidde i noget, og kravle over og under noget.

Børnene skal prøve de forskellige målord på egen krop, så de skiftes til at være over, under, på og i noget. Man kan f.eks. bede børnene om at trække et målordskort, hvorefter barnet skal gøre som på kortet.

Modifikation

Man kan også lave denne aktivitet med en forhindringsbane. Dette kan være med en større gruppe børn og flere voksne. Her behøver målordskortene ikke være inkluderet, men de voksne kan derimod hjælpe ét barn af gangen igennem forhindringerne, mens man snakker om målordene. Flere børn kan være i gang på samme tid.

Mål og strategier

Mål for sprogbrug	Strategier for sprog	Strategier for ihærdighed
Føre en længere samtale Anvende principper for turtagning Fastholde en samtale om det samme emne Kunne fortælle om (sig selv og) egne oplevelser	Vi lærer nye ord	Vedvarende opmærksomhed Følelsesmæssig regulering Behovsudsættelse

Udarbejdet af
Nynne Horn, Projektleder
Maria Kjems Christensen

HORSENS KOMMUNE

Tværgående Enhed for Læring

Nissejagt

[Inde eller ude, lille gruppe, alle aldre]

Du skal bruge

Kravlenisser
Snor

Målord

Oppe
Nede
Foran
Bagved

Aktiviteten

Aktiviteten kan foregå både inde og ude. Den kan laves med en lille gruppe børn på ca. 4 børn, hvor børnene kan have alle aldre. Inden aktiviteten skal nisserne klippes ud og evt. lamineres, hvis aktiviteten foregår ude. Så skal nisserne hænges op forskellige steder, sådan at I vil komme til at bruge målordene, dvs. foran og bagved noget, samt oppe og nede.

Sammen med børnene skal I gå rundt og lede efter kravlenisserne. Når børnene finder en nisse, skal I snakke om, hvorvidt nissen er oppe/nede eller foran/bagved noget. Suppler gerne med målordskortene.

Modifikation

Når det ikke er jul, kan kravlenisserne byttes ud med andre figurer, f.eks. dyr. Se gerne beskrivelsen af aktiviteten ”På jagt efter dyr” i dette aktivitetskatalog under ”Aktiviteter til former, farver og mønstre”.

Mål og strategier

Mål for sprogbrug	Strategier for sprog	Strategier for ihærdighed
Føre en længere samtale Anvende principper for turtagning Fastholde en samtale om det samme emne	Vi lærer nye ord Den gode samtale Læringsstigen	Vedvarende opmærksomhed

Udarbejdet af
Nynne Horn, Projektleder
Maria Kjems Christensen

Billejagt i haven og skoven

[Ude, lille og stor gruppe, store børn]

Du skal bruge

Glas, træplade og 4 sten
Kartoffel og to søm
Træstubbe

Målord

Oppe	I
Nede	På
Under	Inde
Over	Ude

Aktiviteten

Denne aktivitet foregår ude på legepladsen og/eller i skoven. Aktiviteten kan laves med en lille gruppe børn på ca. 4 børn, hvor gruppen består af de større børn.

Aktiviteten består først i at lave fælder og diverse bosteder for dyr, så børnene kan se dem. Man kan lave kartoffelfælder, faldfælder og regnormebo sammen med børnene. Disse skal derefter placeres forskellige steder på legepladsen eller i skoven, hvor det er fugtigt, så dyrene kommer frem i lyset.

Når I dagen efter går ud på legepladsen eller i skoven for at finde dyrene, kan I tage en stor gruppe børn i alle aldre med. Her skal I inkludere målordene, når I snakker om, at dyrene er under træstubben, i faldfælden, under jorden, kravler ind og ud af kartoffelfælden osv. Fælderne og bostederne kan være der i flere dage, og hver dag vil der være nye dyr at lede efter.

Modifikation

Hvis du ønsker at inkludere flere målord, kan I supplere med stor/lille, lang/kort og former: f.eks. regnormen er lang og sneglens hus er rund.

Mål og strategier

Mål for sprogbrug	Strategier for sprog	Strategier for ihærdighed
Føre en længere samtale	Vi lærer nye ord	Vedvarende opmærksomhed
Anvende principper for turtagning	Den gode samtale	Hukommelse
Fastholde en samtale om det samme emne	Læringsstigen	Behovsudsættelse

Udarbejdet af
Nynne Horn, Projektleder
Maria Kjems Christensen

Tur i naturen

[Ude, lille eller stor gruppe, alle aldre]

Du skal bruge

Små målordskort

Målord

Kort	Lille
Lang	Stor
Få	1, 2, 3, 4, 5
Mange	

Aktiviteten

Aktiviteten foregår ude med enten en lille eller stor gruppe børn. Man kan med fordel blande aldrene.

I skal sammen gå en tur i skoven eller legepladsen, hvor I snakker om de forskellige målord. Her kan man med fordel supplere med de små målordskort, som desuden kan være præsenteret for børnene inden turen. Sammen skal I finde pinde, sten, blade mm., som kan beskrive de forskellige målord, f.eks. en kort og lang pind, få og mange blade, 5 sten og en stor og lille kastanje.

Modifikation

Hvis I ønsker at inkludere andre målord, kan I tegne former i jorden med nogle af pindene. Dette kan også kompliceres ved, at børnene skal finde sten, der har de forskellige former.

Alternativt kan denne aktivitet kombineres med ”Gemmeleg i skoven”, som er beskrevet senere under ”Aktiviteter til modsætningsord”.

Mål og strategier

Mål for sprogbrug	Strategier for sprog	Strategier for ihærdighed
Føre en længere samtale	Vi lærer nye ord	Vedvarende opmærksomhed
Anvende principper for turtagning	Den gode samtale	Behovsudsættelse
Fastholde en samtale om det samme emne	Læringsstigen	
Kunne fortælle om (sig selv og) egne oplevelser		

Udarbejdet af
Nynne Horn, Projektleder
Maria Kjems Christensen

HORSENS KOMMUNE

Tværgående Enhed for Læring

At være lille og stor

[Inde, lille eller stor gruppe, alle aldre]

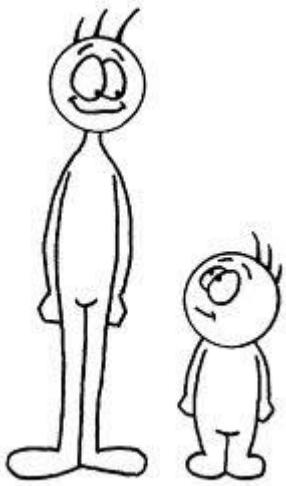

Du skal bruge

Små målordskort

Målord

Stor	Lang
Lille	Kort
Mange	1, 2, 3, 4, 5
Få	

Aktiviteten

Denne aktivitet foregår inde med enten en lille eller stor gruppe børn. Hvis I er en lille gruppe, vil det være en fordel at være 5 i alt, så I får alle målord for tal med. Hvis I er en større gruppe, kan aktiviteten foregå til samling. Børnene i alle aldre kan være med.

Først snakker I om de forskellige målord vha. de små målordskort. Bagefter skal børnene skiftes til at trække et kort, hvorefter I sammen med børnene lægger jer på gulvet som målordskortet viser, f.eks. lang, mange, lille eller grupper af 4.

Modifikation

Hvis I ønsker at inkludere andre målord, kan I lægge jer som de forskellige former.

Mål og strategier

Mål for sprogbrug	Strategier for sprog	Strategier for ihærdighed
Fastholde en samtale om det samme emne	Vi lærer nye ord Læringsstigen	Vedvarende opmærksomhed Følelsesmæssig regulering Behovsudsættelse

Udarbejdet af
Nynne Horn, Projektleder
Maria Kjems Christensen

Sang om lang og kort

[Inde, lille eller stor gruppe, alle aldre]

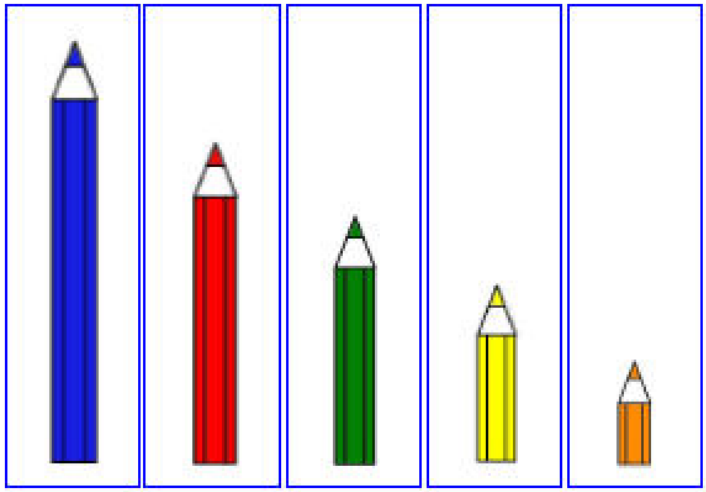

Du skal bruge

Små målordskort

Målord

Lang
Kort

Aktiviteten

Aktiviteten foregår inde med enten en lille eller stor gruppe børn. Aktiviteten kan være for børn i alle aldre og er speciel god til samling.

Aktiviteten er en fagtesang, der synges på melodien "Der bor en bager":

Først bli'r vi lange,
så bli'r vi korte,
så bli´r vi tykke,
så bli´r vi borte.
Vi drejer rundt,
for det er så sundt.
Vi springer op
i et kæmpe hop.

Vi strækker ben,
og vi bøjer arme.
Vi klapper hænder
så små og varme.
Vi finder næse,
vi finder mund.
Vi finder maven
så blød og rund.

Når I har sunget sangen, snakker I målordene vha. de små målordskort.

Mål og strategier

Mål for sprogbrug	Strategier for sprog	Strategier for ihærdighed
Fastholde en samtale om det samme emne	Vi lærer nye ord Læringsstigen	Vedvarende opmærksomhed Følelsesmæssig regulering Behovsudsættelse

Udarbejdet af
Nynne Horn, Projektleder
Maria Kjems Christensen

Skobjerg

[Inde, lille gruppe, store børn]

Du skal bruge

Sko i forskellige størrelser og farver

Målord

Stor	Mange
Lille	Få
Blå	Ude
Gul	Inde

Aktiviteten

Denne aktivitet foregår inde med en lille gruppe på ca. 4-5 børn. Aktiviteten er for de store børn.

I går ud i garderoben og finder børnenes sko. Disse bliver lagt i en bunke som et stort skobjerg. Nu skal I sammen finde et par sko af gangen og snakke om det er dem: er det en lille sko; bruger man den inde; er de blå osv.

Modifikation

Hvis man ønsker at inkludere de små børn, vil det være bedst med en mindre gruppe på ca. 2-3 børn. Der kan man bruge målordskortene som supplement til forklaringen af skoene og bruge mindre antal målord.

Mål og strategier

Mål for sprogbrug	Strategier for sprog	Strategier for ihærdighed
Føre en længere samtale	Vi lærer nye ord	Vedvarende opmærksomhed
Anvende principper for turtagning	Den gode samtale	Følelsesmæssig regulering
Fastholde en samtale om det samme emne	Læringsstigen	Behovsudsættelse

Udarbejdet af
Nynne Horn, Projektleder
Maria Kjems Christensen

Bowling

[Inde, lille gruppe, store børn]

Du skal bruge

3 store og 3 små flasker
En lille bold
En stor bold
Malertape til markering af start

Målord

Stor
Lille
Våd
Tør

Aktiviteten

Aktiviteten foregår inde med en lille gruppe på ca. 4 børn. Aktiviteten er for de store børn. Inden selve aktiviteten skal flaskerne fyldes med en smule vand, og der laves to baner: en stor og lille bane, hvor flaskerne placeres i en trekant og startstregen skal laves med malertape til hver bane.

Børnene skal skiftes til at bowle, hvor I skiftes til at bowle med de store og små bolde på de to forskellige baner. Når I skifter bane, skal I snakke om, at I går over til den bane med de store flasker og den store bold eller den bane med de små flasker og den lille bold. Når legen er færdig kan I sprøjte vandet fra flaskerne på børnene og snakke om, at de før var tørre, og nu er de våde.

Modifikation

Hvis I ønsker at inkludere andre målord, kan I tale om, at flaskerne placeres i en trekant og boldens form er rund.

Ved inddragelse af de mindre børn, kan I gøre bowlingbanen mindre, og man kan lade være med at putte vand i flaskerne. Så vælter flaskerne nemmere.

Mål og strategier

Mål for sprogbrug	Strategier for sprog	Strategier for ihærdighed
Fastholde en samtale om det samme emne	Vi lærer nye ord	Vedvarende opmærksomhed Behovsudsættelse

Udarbejdet af
Nynne Horn, Projektleder
Maria Kjems Christensen

Dyr i naturen

[Inde, lille gruppe, alle aldre]

Du skal bruge

Forskellige legetøjsdyr

Målord

Hjort	Blød
And	Glat
Stor	Svømme
Lille	Klatre

Aktiviteten

Denne aktivitet foregår inde med en lille gruppe på ca. 4-5 børn. Man kan med fordel blande aldrene.

Præsenter først, at I skal snakke om dyrene i skoven. Herefter skal I snakke om de forskellige dyr én efter én, og hvor de lever. Udfordr gerne børnenes forståelse af dyrene, f.eks. om en and kan klatre eller om en hjort kan svømme; og er hjortens pels blød eller glat. Relater også gerne dyrene til hinanden: er hjorten større end anden; bor hjorten tæt på anden osv.

Modifikation

Hvis I ønsker at inddrage flere målord, kan I snakke om forholdsordene ude, inde, oppe og nede. Man kan snakke om hvilke dyr, der bor ude i skove eller går nede på jorden.

Mål og strategier

Mål for sprogbrug	Strategier for sprog	Strategier for ihærdighed
Føre en længere samtale	Vi lærer nye ord	Vedvarende opmærksomhed
Fastholde en samtale om det samme emne	Den gode samtale	Hukommelse
	Læringsstigen	

Udarbejdet af
Nynne Horn, Projektleder
Maria Kjems Christensen

Spejl

[Inde, lille gruppe, alle aldre]

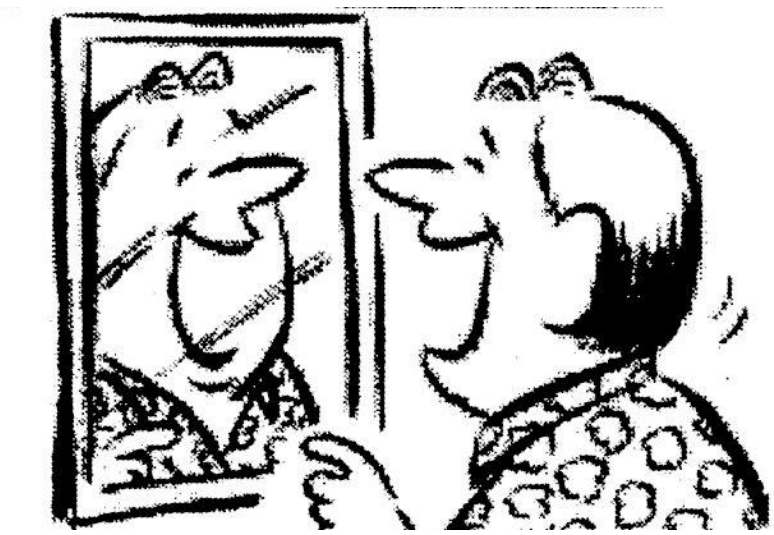

Du skal bruge

Spejl
Små målordskort

Målord

Glad	Forskrækket
Vred	Munter
Ked af det	Trist
Overrasket	

Aktiviteten

Denne aktivitet foregår inde med en lille gruppe på ca. 4-5 børn. Man kan med fordel blande aldrene. Placér jer rundt om et spejl.

Først præsenterer I følelserne vha. de små målordskort og snakker om, hvorfor man måske kan være glad eller sur. Bagefter skal børnene selv lave grimasser og se sig selv i spejlet, så de kan prøve at se, hvordan man selv og de andre ser ud, når de måske er kede af det. Tag gerne billeder af aktiviteten og hinanden, som kan hænges op på stuen og være udgangspunkt for fokus- eller udforskningssamtaler med børnene.

Modifikation

Hvis I ønsker at komplicere aktiviteten for de større børn, kan I bede børnene om at trække et målordskort og bagefter lave følelsen selv.

Hvis I derimod ønsker at lave aktiviteten med de små børn, kan I vise, hvordan følelserne ser ud samtidig med, at I bruger de små målordskort.

Mål og strategier

Mål for sprogbrug	Strategier for sprog	Strategier for ihærdighed
Fastholde en samtale om det samme emne Kunne fortælle om (sig selv og) egne oplevelser	Vi lærer nye ord Den gode samtale	Vedvarende opmærksomhed Følelsesmæssig regulering

Udarbejdet af
Nynne Horn, Projektleder
Maria Kjems Christensen

HØRSENS KOMMUNE

Tværgående Enhed for Læring

Bygge et hjem

[Inde, lille gruppe, store børn]

Du skal bruge

Hus
Familiemedlemmer
Små målordskort

Målord

Gammel	By
Und	Høj
Hjem	Lav

Aktiviteten

Denne aktivitet foregår inde med en lille gruppe på ca. 2-3 børn. Aktiviteten er for de store børn.

I denne aktivitet skal I snakke om børnenes familie. I skal tage udgangspunkt i et legetøjshus eller et hus, I bygger af kloder. I skal snakke om ét barns familie af gangen og undervejs placere I barnets familiemedlemmer i huset. I skal snakke om familiemedlemmerne: er de gamle eller unge og er de høje eller lave. Suppler gerne med de små målordskort.

Modifikation

Hvis I ønsker at lave aktiviteten for de mindre børn, kan I tage udgangspunkt i en fiktiv familie frem for børnenes egen familie. Ud fra den fiktive familie, kan I relatere til børnenes egne familier.

Mål og strategier

Mål for sprogbrug	Strategier for sprog	Strategier for ihærdighed
Føre en længere samtale	Vi lærer nye ord	Vedvarende opmærksomhed
Anvende principper for turtagning	Den gode samtale	Hukommelse
Kunne fortælle om (sig selv og) egne oplevelser	Læringsstigen	Følelsesmæssig regulering
		Behovsudsættelse

Udarbejdet af
Nynne Horn, Projektleder
Maria Kjems Christensen

Vejret

[Inde, lille eller stor gruppe, alle aldre]

Du skal bruge

Små målordskort

Målord

Tør	Lyne
Våd	Sky
Skinne	

Aktiviteten

Denne aktivitet foregår inde med enten en lille eller stor gruppe børn. Aktiviteten kan foregå for børn i alle aldre og er speciel god til samling.

Aktiviteten starter med, at I taler om målordene vha. de små målordskort. Tal gerne om, hvordan vejret er nu og relater til målordskortene. Børnene skal nu trække et målordskort af gangen, hvorefter I skal lege det. Det kunne være at sige som lyn eller regn.

Modifikation

Hvis I ønsker at inkludere flere målord og komplicere aktiviteten, kan I supplere med målordene for følelser. I kan snakke om, om de forskellige typer vejr kalder på en følelse, f.eks. om lyn måske kan forskrække eller solen får en til at smile.

Mål og strategier

Mål for sprogbrug	Strategier for sprog	Strategier for ihærdighed
Føre en længere samtale	Vi lærer nye ord	Vedvarende opmærksomhed
Anvende principper for turtagning	Den gode samtale	Følelsesmæssig regulering
Fastholde en samtale om det samme emne	Læringsstigen	Behovsudsættelse

Udarbejdet af
Nynne Horn, Projektleder
Maria Kjems Christensen

Vandleg

[Ude, lille gruppe, alle aldre]

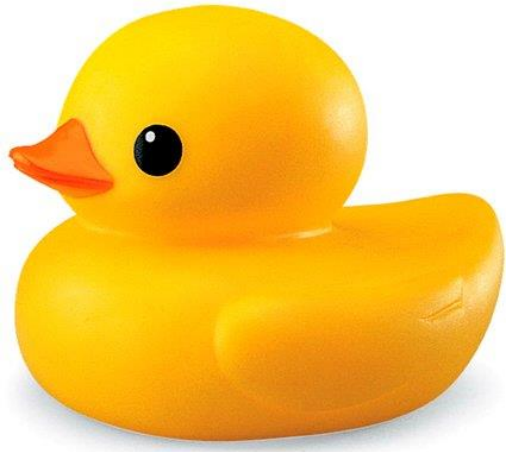

Du skal bruge

Balje med vand
Små målordskort

Målord

Tør
Våd
Skinne
Sky

Aktiviteten

Aktiviteten foregår ude med en lille gruppe på ca. 4 børn. Børn i alle aldre kan deltage.

Inden aktiviteten skal I snakke om målordene vha. de små målordskort. Bagefter skal I gå ud og lege med vand i baljen, hvor I skal snakke om at være våd og tør. I skal også snakke om vejret: i hvilket vejr bliver våd, og i hvilket vejr er man tør.

Modifikation

Hvis I ønsker at lege aktiviteten inde, kan I samles omkring vasken på badeværelset. Her kan I vaske jeres hænder og mærke forskellen på, hvornår man er våd og tør.

Mål og strategier

Mål for sprogbrug	Strategier for sprog	Strategier for ihærdighed
Føre en længere samtale	Vi lærer nye ord	Vedvarende opmærksomhed
Anvende principper for turtagning	Den gode samtale	Følelsesmæssig regulering
Fastholde en samtale om det samme emne	Læringsstigen	Behovsudsættelse

Udarbejdet af
Nynne Horn, Projektleder
Maria Kjems Christensen

Gemmeleg i skoven

[Ude, stor gruppe, store børn]

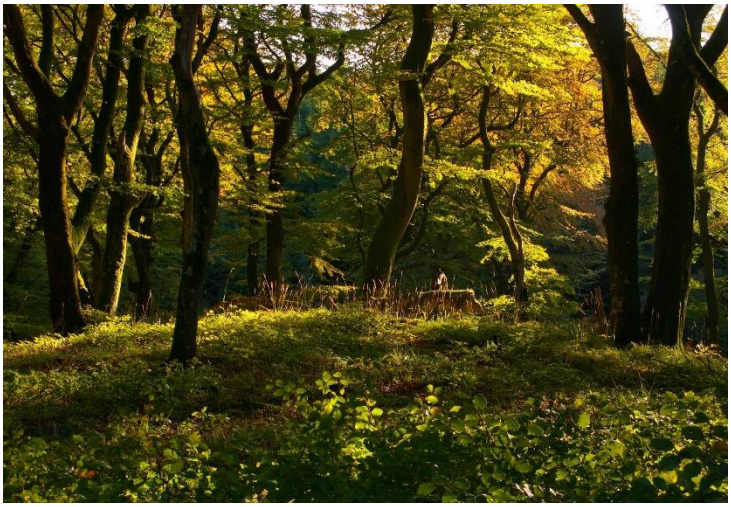

Du skal bruge

Små målordskort

Målord

Høj	Overrasket
Lav	Forskrækket
Tynd	
Tyk	

Aktiviteten

Aktiviteten foregår ude med en lille gruppe på ca. 4 store børn.

Inden I går en tur, skal I snakke om målordene vha. de små målordskort. Imens I går turen i skoven, skal I snakke om træerne og deres størrelse. Bagefter skal I lege gemmeleg, og snakke om, at man kan blive forskrækket eller overrasket, når man bliver fundet.

Modifikation

Hvis I ønsker at inkludere flere målord, kan I inden gemmelegen inkludere forholdsordene foran og bagved ved at få børnene til at stille sig foran og bagved træerne. Når I skal lege gemmeleg, skal I gøre det tydeligt, at børnene nu skal gemme sig bagved træ.

Alternativt kan denne aktivitet kombineres med ”Tur i naturen”, som er beskrevet tidligere i ”Aktiviteter til modsætningsord”.

Mål og strategier

Mål for sprogbrug	Strategier for sprog	Strategier for ihærdighed
Føre en længere samtale	Vi lærer nye ord	Vedvarende opmærksomhed
Anvende principper for turtagning	Den gode samtale	Følelsesmæssig regulering
Fastholde en samtale om det samme emne	Læringsstigen	Hukommelse
		Behovsudsættelse

Udarbejdet af
Nynne Horn, Projektleder
Maria Kjems Christensen

HORSENS KOMMUNE

Tværgående Enhed for Læring